

ประเทศไทยได้รับการรับรองมาตรฐาน KYC จาก IRS... ก้าวสำคัญสู่การเป็น Qualified Intermediary ของบริษัทหลักทรัพย์ไทย

Highlight

- Internal Revenue Service (IRS) หรือ กรมสรรพากรของสหรัฐฯ ได้รับรองมาตรฐาน KYC ของประเทศไทย และบรรจุประเทศไทยไว้ใน Approved KYC List เมื่อเดือนเมษายน 2569 ถือเป็นการเปิดประตูให้บริษัทหลักทรัพย์ไทยสามารถเปลี่ยนสถานะจาก NQI เป็น QI ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนทางภาษีให้ลูกค้าและความซับซ้อนเชิงกระบวนการลงในระยะยาว
- ปัจจุบันนักลงทุนรายย่อยของไทยมีการกระจายพอร์ตการลงทุนไปยังผลิตภัณฑ์การลงทุนต่างประเทศมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเมื่อพิจารณายอดคงค้างเงินลงทุนผ่านตัวแทนพบว่า ตลาดสหรัฐอเมริกา ครองสัดส่วนถึงร้อยละ 55 ของมูลค่ายอดคงค้างทั้งหมด ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2569
- ในการดำเนินการเพื่อเข้าสู่สถานะ QI มีประเด็นสำคัญที่บริษัทหลักทรัพย์ต้องพิจารณา 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1. รูปแบบการดำเนินงาน 2. เอกสารทางภาษี และ 3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกระบวนการสมัคร QI ใช้เวลาประมาณ 6-10 สัปดาห์
- ดังนั้น การเข้าสู่สถานะ QI บริษัทหลักทรัพย์ควรพิจารณาระหว่างประโยชน์ที่ได้รับ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและยกระดับความน่าเชื่อถือ กับภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ IRS และการจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่เข้มงวด ตลอดจนต้นทุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจสอดคล้องกับความพร้อมและความคุ้มค่าในระยะยาว

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากนักลงทุนไทย อย่างไรก็ตาม หนึ่งในข้อจำกัดสำคัญที่ทั้งนักลงทุนและบริษัทหลักทรัพย์ไทยเผชิญมาโดยตลอดคือภาระภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax: WHT) ในอัตราสูงถึงร้อยละ 30 สำหรับรายได้จากสหรัฐอเมริกา¹ แม้ประเทศไทยและสหรัฐฯ ได้ลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อน (Double Taxation Agreement: DTA) ซึ่งเปิดโอกาสให้ลดอัตราภาษีเงินปันผลลงเหลือร้อยละ 15 แต่ในทางปฏิบัติ การเข้าถึงสิทธิดังกล่าวยังมีความซับซ้อน โดยมีข้อจำกัดสำคัญเกิดจากโครงสร้างการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ไทยส่วนใหญ่ที่อยู่ในฐานะตัวกลางที่ไม่ได้รับการรับรองจากกรมสรรพากรสหรัฐฯ (Non-Qualified Intermediary: NQI) ส่งผลให้ต้องพึ่งพา US Withholding Agent ในการกำหนดอัตราภาษีและรายงานข้อมูลแบบรายบุคคล (Direct Reporting) ซึ่งก่อให้เกิดทั้งภาระด้านการเปิดเผยข้อมูลของผู้ลงทุน และความซับซ้อนเชิงปฏิบัติการ

ภายใต้บริบทดังกล่าว แนวคิดการยกระดับบริษัทหลักทรัพย์ไทยให้มีสถานะเป็น Qualified Intermediary (QI) จึงมีบทบาทสำคัญ โดย QI คือ ตัวกลางทางการเงินต่างประเทศที่ได้ทำข้อตกลงกับกรมสรรพากรสหรัฐฯ (IRS) เพื่อให้สามารถบริหารจัดการภาษีหัก ณ ที่จ่ายและการรายงานข้อมูลได้ภายใต้กรอบที่กำหนด ซึ่งเอื้อให้สามารถจัดสรรสิทธิประโยชน์ตาม DTA ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรองรับการรายงานข้อมูลในลักษณะรวม (Pooled Reporting)

¹ รายได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามกฎหมายสหรัฐฯ ได้แก่ รายได้ประเภท FDAP (Fixed, Determinable, Annual, or Periodical income) เช่น เงินปันผล, ดอกเบี้ย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การที่ตัวกลางจะได้รับสถานะ QI ไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยอัตโนมัติ โดยมีเงื่อนไขสำคัญอันดับแรกคือ ประเทศต้นทางของตัวกลางต้องมีมาตรฐานการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) ที่ได้รับการยอมรับจาก IRS

ในปีที่ผ่านมา สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย (ASCO) และ ViewTrade ได้ร่วมกันเตรียมการและยื่นเรื่องต่อ IRS เพื่อให้รับรองมาตรฐาน KYC ของประเทศไทย และบรรจุประเทศไทยไว้ใน Approved KYC List โดยความคืบหน้าล่าสุดทาง IRS ได้รับรองมาตรฐาน KYC ของประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนเมษายน 2569 รวมถึงยอมรับกระบวนการเปิดบัญชีแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ระบบ NDID และ e-document ที่มีความปลอดภัย การรับรองดังกล่าวจึงถือเป็นก้าวสำคัญที่เปิดโอกาสให้บริษัทหลักทรัพย์ไทยสามารถเริ่มต้นกระบวนการสมัครเป็น QI ได้

ในปัจจุบันบริษัทหลักทรัพย์ไทยมีสถานะ NQI ซึ่งผู้ลงทุนต้องเผชิญอัตราภาษีเงินปันผลและดอกเบี้ยสูงถึงร้อยละ 30 และต้องมีการรายงานข้อมูลแบบรายบุคคลต่อ IRS นั้น* ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ได้รับสถานะ QI จะสามารถจัดสรรสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่ผู้ลงทุนได้โดยตรง ส่งผลให้อัตราภาษีเงินปันผลลดลงเหลือร้อยละ 15 และดอกเบี้ย (Portfolio Interest) ลดลงเหลือร้อยละ 0 สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (ภาพที่ 1) นอกจากนี้รูปแบบการรายงานข้อมูลจะเปลี่ยนไปสู่การรายงานแบบรวม (Pooled Reporting) ซึ่งช่วยลดภาระด้านการเปิดเผยข้อมูลรายบุคคล และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลภาษี

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ของลูกค้าระหว่างการทำธุรกรรมผ่าน NQI และ QI

ประเด็นเปรียบเทียบ	สถานะเดิม (Non-Qualified Intermediary: NQI)	สถานะใหม่ (Qualified Intermediary: QI)
อัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Dividends)	NQI อัตราทั่วไป 30%*	QI อัตราตามอนุสัญญาภาษี (Treaty Rate) 15%
อัตราภาษี (Portfolio Interest)	NQI อัตราทั่วไป 30%	QI ยกเว้นภาษี 0%
รูปแบบการรายงานข้อมูล	NQI รายงานข้อมูลลูกค้าทุกรายเป็นรายบุคคลต่อ IRS	QI รายงานแบบกลุ่ม (Pooled Reporting)

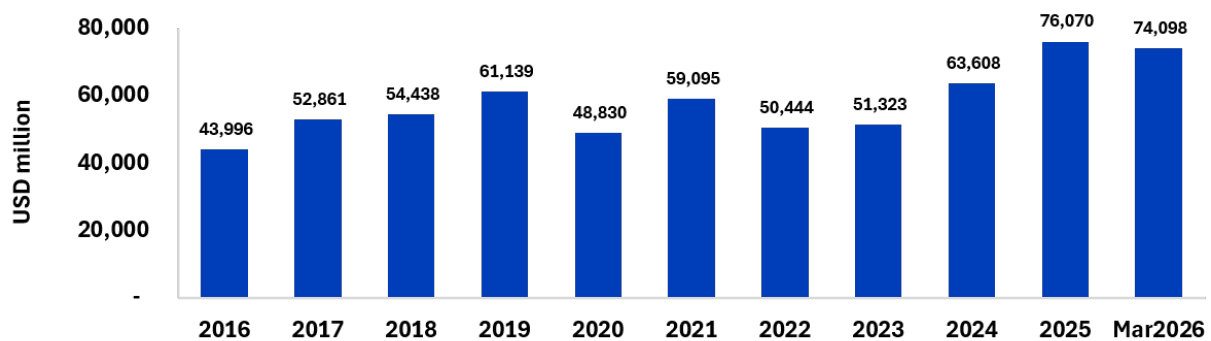
หมายเหตุ : *ปัจจุบัน บล. มีบริการ RAS เพื่อให้ลูกค้าได้สิทธิลดภาษี ณ ที่จ่ายจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 15 ตาม DTA ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องทำผ่านหลายส่วนที่เกี่ยวข้อง
ที่มา : tconsult

ปัจจุบันนักลงทุนรายย่อยของไทยกระจายพอร์ตการลงทุนไปยังผลิตภัณฑ์การลงทุนต่างประเทศมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเมื่อพิจารณายอดคงค้างเงินลงทุนผ่านตัวแทน พบว่าตลาดสหรัฐอเมริกา ครองสัดส่วนถึงร้อยละ 55 ของมูลค่าทั้งหมด ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2569

ดังนั้น การรับรองมาตรฐาน KYC ของประเทศไทยโดย IRS จึงมีส่วนสำคัญที่เอื้อให้บริษัทหลักทรัพย์ไทยมีศักยภาพเข้าสู่กระบวนการสมัครเป็น QI ได้ โดยเฉพาะในบริบทที่การลงทุนของนักลงทุนไทยในตลาดสหรัฐฯ ขยายตัวต่อเนื่อง โดยข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ณ สิ้นเดือนมีนาคม ปี 2569 มียอดคงค้างเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ของนักลงทุนไทย (Thai Portfolio Investment Position Abroad) ประกอบด้วย

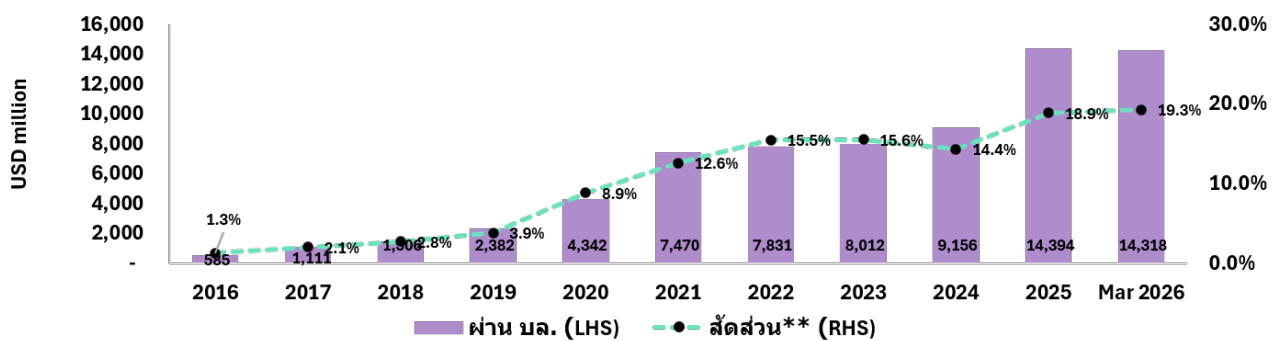
ส่วนที่ลงทุนผ่านกองทุนรวม และผู้ลงทุนรายย่อยที่ลงทุนผ่านตัวแทนในประเทศ (ไม่รวมกองทุนส่วนบุคคล) อยู่ที่ 74,098 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน (ภาพที่ 2) โดยในปีที่ผ่านมานักลงทุนให้ความสนใจลงทุนผ่านสินทรัพย์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ หน่วยลงทุนร้อยละ 64 ตราสารหนี้ร้อยละ 16 และบัญชีเงินฝากร้อยละ 10 ตามลำดับ ทั้งนี้ มูลค่ายอดคงค้างเงินลงทุนในต่างประเทศผ่านบริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (นักลงทุนรายย่อย และกองทุนส่วนบุคคล) ณ สิ้นเดือนมีนาคม ปี 2569 มีมูลค่า 14,318 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องเช่นกัน ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 42 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 ของยอดคงค้างเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 2 ยอดคงค้างเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศของนักลงทุนไทย (กองทุนรวม และนักลงทุนรายย่อยที่ลงทุนผ่านตัวแทนในประเทศ)



ที่มา : สำนักงาน ก.ล.ต. (ข้อมูลถึง ธันวาคม ปี 2563), ธปท. (ข้อมูลตั้งแต่ มกราคม ปี 2564)

ภาพที่ 3 ยอดคงค้างเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศผ่านบริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (นักลงทุนรายย่อย และกองทุนส่วนบุคคล)



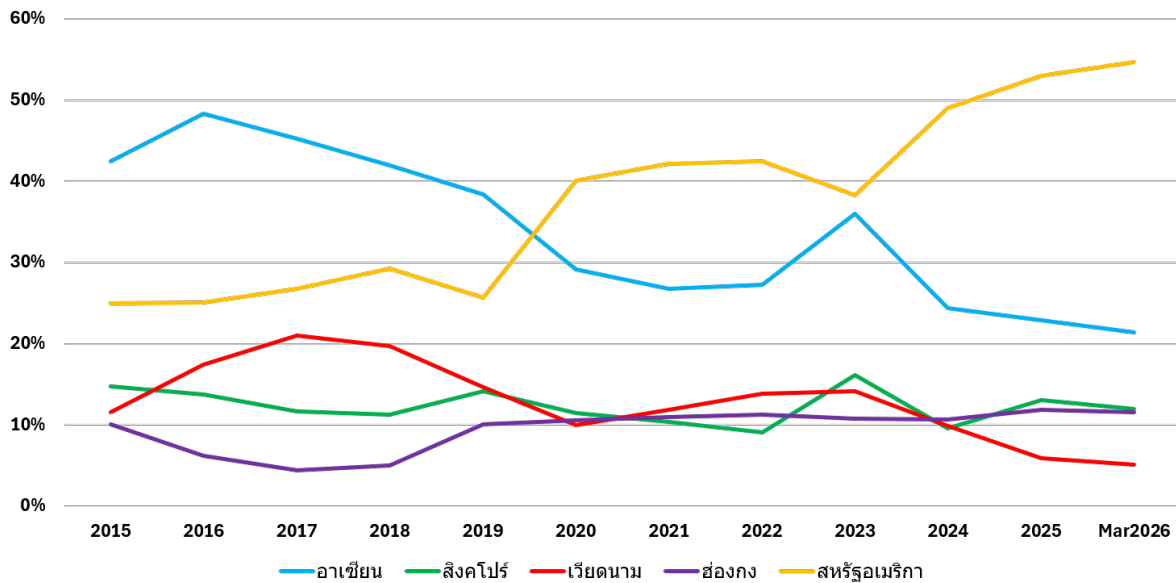
หมายเหตุ : สัดส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ผ่านบริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ต่อยอดคงค้างเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศทั้งหมด

ที่มา : สำนักงาน ก.ล.ต. (ข้อมูลถึง ธันวาคม ปี 2563), ธปท. (ข้อมูลตั้งแต่ มกราคม ปี 2564)

ขณะที่เมื่อพิจารณา ยอดคงค้างเงินลงทุนในต่างประเทศของรายย่อยลงทุนผ่านตัวแทน จำแนกตามประเทศที่ไปลงทุนพบว่าประเทศสหรัฐฯ มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 55 จากทั้งหมด ตามด้วยสิงคโปร์ ฮองกง และเวียดนาม ร้อยละ 12, 11 และ 5 จากยอดคงค้างเงินลงทุนในต่างประเทศของรายย่อยลงทุนผ่านตัวแทนทั้งหมดตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาการลงทุนในสหรัฐฯ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูล ณ สิ้นเดือนมีนาคมปี 2569

พบว่ามูลค่าการลงทุนในสหรัฐฯ สูงถึง 2,291 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจาก 119 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2559 (ภาพที่ 4) สะท้อนถึงแนวโน้มการกระจายพอร์ตการลงทุนของนักลงทุนไปยังต่างประเทศที่มากขึ้น

ภาพที่ 4 ยอดคงค้างเงินลงทุนในต่างประเทศของรายย่อยลงทุนผ่านตัวแทน จำแนกตามประเทศ



หมายเหตุ : ยอดคงค้างการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศของรายย่อยลงทุนผ่านตัวแทน ประกอบด้วยตราสารการเงินที่จำหน่ายในต่างประเทศ เงินฝากเงินตราต่างประเทศ ทั้งที่ฝากไว้ในประเทศและต่างประเทศ ตราสารอนุพันธ์ และหลักทรัพย์อื่น

ที่มา : ธปท.

ในการดำเนินการเพื่อเข้าสู่สถานะ QI มีประเด็นสำคัญที่บริษัทหลักทรัพย์ต้องพิจารณา 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1. รูปแบบการดำเนินงาน 2. เอกสารทางภาษี และ 3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกระบวนการสมัคร QI ใช้เวลาประมาณ 6-10 สัปดาห์

แม้การรับรองมาตรฐาน KYC ดังกล่าวจะเป็นก้าวแรก ของการสมัครเพื่อให้ได้สถานะ QI อย่างไรก็ตาม บริษัทหลักทรัพย์ยังต้องอาศัยการเตรียมความพร้อมในหลายมิติ โดยประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาในลำดับถัดไป คือ การเตรียมความพร้อมเชิงระบบภายในองค์กร ซึ่งครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1. รูปแบบกระบวนการดำเนินงาน (Operational Models) 2. เอกสารทางภาษี และ 3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Systems) โดยมีรายละเอียดดังนี้

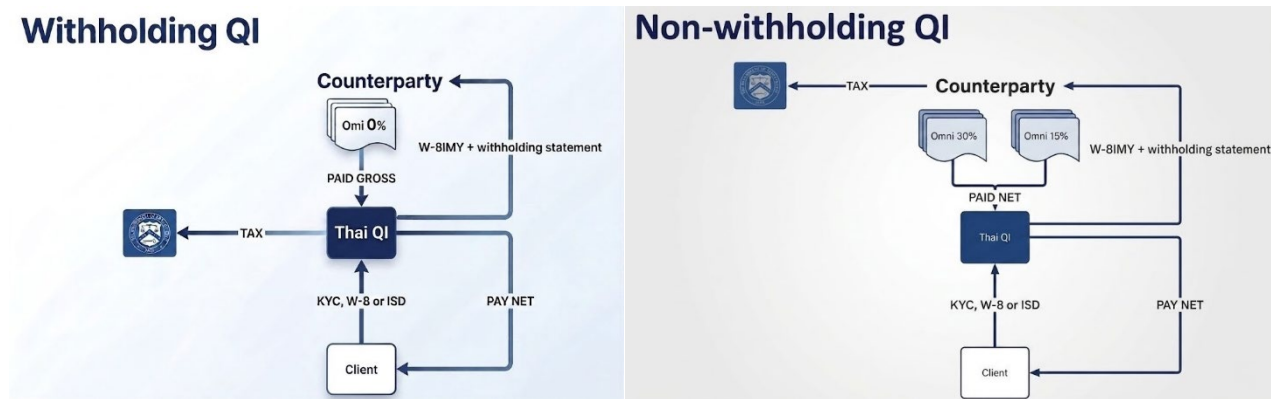
1. รูปแบบการดำเนินงานของ QI (QI Operating Models) มีอย่างน้อยสองรูปแบบหลัก ได้แก่ Withholding QI และ Non-withholding QI โดย รูปแบบ Non-withholding QI ถือเป็นรูปแบบที่ใช้กันทั่วไปและพบได้บ่อย ในขณะที่รูปแบบ Withholding QI นั้นพบน้อยกว่า

- รูปแบบ Withholding QI ตัวกลางจะรับเงินแบบ Gross และทำหน้าที่หักภาษีตามเอกสารสนับสนุน ก่อนนำส่งภาษีให้แก่กระทรวงการคลังสหรัฐฯ รูปแบบนี้ต้องอาศัยโครงสร้างระบบการเงินและการชำระบัญชีที่ค่อนข้างซับซ้อน รวมถึงความพร้อมด้านการเชื่อมต่อกับธนาคารในสหรัฐฯ จึงเหมาะกับองค์กรที่มีศักยภาพด้านระบบและการควบคุมภายในในระดับสูง

- ส่วนรูปแบบ Non-withholding QI จะใช้บัญชีแบบ Tax Rate Pool Omnibus กับคู่ค้าต่างประเทศ และจัดสรรสินทรัพย์ของลูกค้าไปยัง Pool ที่เหมาะสมตามเอกสารประกอบ โดยหน้าที่หักและนำส่งภาษีจะอยู่ที่คู่ค้า (Upstream Counterparty) แทน รูปแบบนี้มีแนวโน้มสอดคล้องกับบริบทของบริษัทหลักทรัพย์ไทยมากกว่า เพราะลดภาระการนำส่งภาษีโดยตรง แต่ยังคงต้องอาศัยความแม่นยำในการจำแนกลูกค้าและการจัดทำเอกสารประกอบอย่างเคร่งครัด

ดังนั้น การเลือกรูปแบบของ QI จึงควรพิจารณาจากขนาดองค์กร ระบบงาน ความพร้อมด้าน Compliance และความสามารถในการบริหารความเสี่ยง มากกว่าการมองเพียงประโยชน์ด้านภาษีเพียงด้านเดียว

ภาพที่ 5 QI Operating Models



ที่มา : viewtrade

2. เอกสารทางภาษี การดำเนินงานในฐานะ QI จำเป็นต้องอาศัยกลไกเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เพื่อแสดงสถานะและจัดการข้อมูลภาษีของนักลงทุน โดยมีเอกสารสำคัญ 2 ฉบับที่ต้องใช้งานควบคู่กันได้แก่

- แบบฟอร์ม W-8IMY² เป็นเอกสารที่บริษัทหลักทรัพย์ใช้รับรองสถานะของตนต่อหน่วยงานสรรพากรสหรัฐฯ (IRS) และคู่ค้าต้นทาง (Upstream Counterparty) เพื่อยืนยันการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ FATCA (Chapter 4) และ Chapter 3 รวมถึงใช้ประกาศรูปแบบการดำเนินงานว่าบริษัทหลักทรัพย์จะรับหน้าที่เป็นผู้หักภาษีและรายงานหลัก (รูปแบบ Withholding QI) หรือไม่รับหน้าที่ดังกล่าว (รูปแบบ Non-withholding QI ซึ่งคู่ค้าต้นทางจะเป็นผู้หักภาษีแทน) ทั้งนี้ การลงนามในแบบฟอร์มจะอยู่ภายใต้บทลงโทษฐานให้การเท็จ (Penalty of perjury)
- Withholding Statement (W/S) เป็นเอกสารระดับปฏิบัติการที่ต้องจัดทำควบคู่กับ W-8IMY เสมอ โดยทั่วไปจะจัดทำหนึ่งฉบับต่อหนึ่งบัญชีรวม (Omnibus Accounts) เพื่อใช้แจกแจงและสั่งการคู่ค้าต้นทางว่ารายได้แต่ละประเภทในบัญชีนั้นๆ ควรถูกหักภาษีในอัตราใด

3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Systems) การเตรียมความพร้อมด้านระบบสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง บริษัทหลักทรัพย์ต้องพร้อมเชื่อมต่อและใช้งานระบบต่างๆ ของสหรัฐฯ ดังนี้

² ที่มา : <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/form-w-8imy>

- Qualified Intermediary, Withholding Foreign Partnership and Withholding Foreign Trust Application and Account Management System (QAAMS Portal) เป็นแพลตฟอร์มที่ปลอดภัยบนเว็บไซต์สำหรับใช้ในการสมัคร (Apply) ต่ออายุ (Renew) ส่งคำรับรองสถานะ (Certify) หรือยกเลิกสถานะ QI ตลอดจนใช้บริหารจัดการข้อมูลบัญชีกับกรมสรรพากรสหรัฐฯ (IRS)
- The Electronic Federal Tax Payment System (EFTPS) ระบบสำหรับนำส่งเงินภาษีไปยังกระทรวงการคลังสหรัฐฯ (ในกรณีที่ต้องนำส่งเอง)
- Modernized e-File (MeF) Internet Filing ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับยื่นรายงานแบบฟอร์มภาษี 1042 ไปยัง IRS³
- The Information Returns Intake System (IRIS) ช่องทางสำหรับยื่นรายงานแบบฟอร์ม 1042-S ในรูปแบบรวมกลุ่ม (Pooled) ไปยัง IRS ทั้งนี้ ข้อมูล 1042-S ที่บริษัทหลักทรัพย์ไทยรายงานจะต้องมีตัวเลขที่ตรงกัน (Must match) กับฟอร์ม 1042-S ฉบับผู้รับที่ได้รับมาจากคู่ค้าต้นทางด้วย
- International Data Exchange Service (IDES) ระบบสำหรับรายงานข้อมูล FATCA ซึ่งต้องส่งผ่านกรมสรรพากรไทย

ดังนั้น การเข้าสู่สถานะ QI บริษัทหลักทรัพย์ควรพิจารณาระหว่างประโยชน์ที่ได้รับ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและยกระดับความน่าเชื่อถือ กับภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ IRS และการจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่เข้มงวด ตลอดจนต้นทุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจสอดคล้องกับความพร้อมและความคุ้มค่าในระยะยาว

สำหรับกระบวนการสมัครเป็น QI โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 6-10 สัปดาห์ ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวขึ้นอยู่กับจำนวนคิวคำขอที่รอการพิจารณาอยู่ในระบบของ IRS ณ ขณะนั้น ความครบถ้วนของเอกสาร (โดยเฉพาะเอกสารที่ต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ) และความพร้อมของบริษัทหลักทรัพย์ในการตอบข้อซักถามจาก IRS โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อกำหนดเบื้องต้น (Requirements)

- **การขอรับหมายเลข GIIN** บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีหมายเลข Global Intermediary Identification Number (GIIN) ก่อนเริ่มต้นการสมัคร โดยจะได้รับการอนุมัติหมายเลขนี้ผ่านระบบลงทะเบียน FATCA (FATCA registration system) ของ IRS หมายเลข GIIN จะมีรูปแบบเป็นรหัส 19 หลัก ซึ่งจะถูกใช้เพื่อระบุตัวตนของสถาบันการเงินต่อตัวแทนหักภาษีและหน่วยงานบริหารจัดการเก็บภาษีสำหรับวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูล FATCA

³ ทั้งนี้ มีข้อควรระวังที่สำคัญคือ ในการยื่นฟอร์ม 1042 บริษัทหลักทรัพย์จะต้องแนบสำเนาแบบฟอร์ม 1042-S ฉบับที่ได้รับจากผู้ดูแลผลประโยชน์ (Custodian/คู่ค้าต้นทาง) ไปด้วยเสมอ เพื่อเป็นการยืนยันการขอรับเครดิตภาษีที่ถูกหักไว้แล้วตั้งแต่ต้นทาง และป้องกันการถูกส่งจดหมายตรวจสอบจากศูนย์บริการของ IRS (Service center notices)

- การแต่งตั้งบุคลากร ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหลัก (Responsible Officer: RO) ควบคู่กับบุคคลที่ติดต่อประสานงานได้ (Contact Person)

2. ขั้นตอนการยื่นคำขอสมัคร (The Submission)

- การเข้าถึงระบบ ผู้รับผิดชอบต้องสร้างบัญชี ID.me และลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ QAAMS ของ IRS
- การส่งเอกสารและข้อมูล
 - ยื่นแบบฟอร์ม SS-4 เพื่อขอหมายเลข QI-EIN ซึ่งเป็นเลขประจำตัวผู้เสียภาษีที่ IRS ออกให้เฉพาะสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญา QI
 - แนบเอกสารประกอบ ได้แก่ เอกสาร Attachment A (คำอธิบายลักษณะธุรกิจ), เอกสาร Attachment B (ขั้นตอนการเปิดบัญชี) และรายชื่อผู้มีอำนาจลงนาม
 - ให้ข้อมูลฐานลูกค้า ระบุสถิติจำนวนลูกค้า ประเภทของลูกค้า และประมาณการรายได้ประเภท FDAP (เช่น ดอกเบี้ย และเงินปันผล) ที่มีแหล่งที่มาจากสหรัฐฯ
- การตอบข้อซักถามจาก IRS ภายหลังจากการยื่นเอกสารเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้ว บริษัทหลักทรัพย์จะต้องคอยติดตามและเตรียมความพร้อมในการชี้แจง ตอบข้อซักถาม หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ IRS อย่างทันเวลาที่หากมีการร้องขอ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาอนุมัติเป็นไปอย่างรวดเร็ว

เมื่อบริษัทหลักทรัพย์ผ่านการพิจารณาและได้รับหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีเฉพาะสำหรับการเป็น QI (QI-EIN) แล้ว สิ่งที่ยื่นบริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการในทันที คือ นำเลข QI-EIN อัปเดตข้อมูลในระบบ FATCA ลงทะเบียนในระบบ EFTPS ตัดสินใจเลือกรูปแบบการดำเนินงาน (Operating Model) ที่เหมาะสม และออกเอกสารแบบฟอร์ม W-8IMY พร้อมด้วย Withholding Statement ฉบับใหม่เพื่อส่งให้ลูกค้าต้นทางทราบถึงสถานะที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการจัดทำคู่มือโปรแกรมการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Program) เป็นลายลักษณ์อักษร

ขั้นตอนเหล่านี้คือจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่ กรอบสัญญากำกับดูแลรักษาสถานะระยะยาว 6 ปี ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ต้องแสดงให้เห็นถึงระบบควบคุมภายในที่เพียงพอผ่าน 2 กลไกสำคัญ ได้แก่

1. **Compliance Program** การจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรที่ครอบคลุมทั้งระบบงาน (Systems) การฝึกอบรมพนักงาน (Training) และช่องทางรายงานข้อกังวลหรือปัญหา (Raise of Concern) อย่างเป็นระบบ
2. **Periodic Review** การตรวจสอบการดำเนินงานทุก 3 ปี ครอบคลุม 4 ด้านหลัก คือ การวิเคราะห์เอกสารประกอบ (Documentation) การหักภาษี (Withholding) การนำส่งเงิน (Deposit) และการรายงานข้อมูล (Reporting)

เมื่อสิ้นสุดรอบการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (RO) จะต้องยื่นคำรับรองผลต่อ IRS ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ Certification of Effective Internal Controls (กรณีที่ระบบควบคุมภายในมีประสิทธิภาพสมบูรณ์) หรือ Qualified Certification (กรณีที่พบข้อบกพร่องและต้องดำเนินการแก้ไข)

ดังนั้น การที่มาตรฐาน KYC ของไทยได้รับการรับรองจาก IRS จึงเป็นปัจจัยเอื้อสำคัญที่เปิดโอกาสให้บริษัทหลักทรัพย์ไทยสามารถพิจารณาเข้าสู่สถานะ QI และดำเนินการจัดสรรสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามอนุสัญญาภาษีซ้อนให้แก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเข้าสู่สถานะ QI ไม่ได้มีเพียงประโยชน์ในด้านการลดภาระภาษีและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเท่านั้น แต่ยังมาพร้อมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น ทั้งในด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ IRS การจัดให้มีระบบควบคุมภายในและการรายงานข้อมูลที่ต้องครบถ้วน ตลอดจนต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการขอรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ในทางปฏิบัติ บริษัทหลักทรัพย์อาจเลือกดำเนินการยื่นขอสถานะ QI ด้วยตนเองหรือใช้บริการที่ปรึกษาภายนอก ซึ่งล้วนมีต้นทุนและความซับซ้อนที่ต้องพิจารณาเปรียบเทียบอย่างเหมาะสม ดังนั้น การตัดสินใจเข้าสู่สถานะ QI จึงควรตั้งอยู่บนการประเมินทั้งด้านประโยชน์เชิงธุรกิจ ความพร้อมขององค์กร และภาระหน้าที่ในระยะยาวควบคู่กันไป

Disclaimer:

เอกสารนี้จัดทำขึ้นโดยสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูล ณ วันที่ปรากฏในเอกสารเท่านั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ภายหลังวันดังกล่าว หรือเมื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ สมาคมมิได้ยืนยัน ตรวจสอบ หรือรับรองความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ครบถ้วน ทันกาลทันเวลาของข้อมูลดังกล่าวแต่อย่างใด สมาคมไม่รับผิดชอบต่อบุคคลใดๆ จากการเรียกร้องใดๆ ไม่ว่าในทางสัญญา ในการทำละเมิด รวมถึงความประมาท หรือเหตุอื่นใด ที่เกิดจากการตัดสินใจ หรือการกระทำใดๆ ที่เกิดจากความเชื่อถือในเอกสารดังกล่าว หรือในความเสียหาย ความสูญหาย ค่าสินไหมทดแทน หรือความรับผิดใดๆ รวมถึงการสูญหายของข้อมูล หรือผลประโยชน์ ถึงแม้ว่าสมาคมจะได้รับแจ้งว่าอาจเกิดความเสียหายดังกล่าวขึ้นได้ก็ตาม